

## AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3083/2021. (III. 4.) AB VÉGZÉSE

### alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.II.38.204/2019/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

### I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó gazdasági társaság jogi képviselője (dr. Kadlót Erzsébet ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszában kérte a Kúria Kfv.II.38.204/2019/5. számú ítélete, valamint a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 30.K.30.446/2019/10. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzményei és a panaszban foglaltak az alábbiak szerint foglalkozhatók össze.
- [3] A Hivatalos Értesítő 2013. április 15-én megjelent számában a Kormány által az új felszámolói névjegyzékbe történő felvételre meghirdetett nyilvános pályázatra az indítványozó, aki maga is felszámoló szervezetként működött, pályázatot nyújtott be.
- [4] A Felszámolók Névjegyzékét Vezető Hatóság (továbbiakban: alperes) 2016. július 26. napján kelt, FNVH/6674-3/201-NFM számú – megismételt eljárásban hozott – határozatával az indítványozó új felszámolói névjegyzékbe való felvételre irányuló kérelmét elutasította. Megállapította, hogy az indítványozó pályázata a felvételhez szükséges 144 pontot nem érte el. Az indítványozó a határozat bírósági felülvizsgálata iránt pert indított, az alperes határozatának hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte.
- [5] A bíróság a megismételt eljárásban 2019. május 29. napján kelt, 30.K.30.446/2019/10. szám alatt hozott ítéletével az indítványozó keresetét elutasította. Indokolásában rámutatott arra, hogy a Kúria korábbi végzésében foglalt iránymutatása alapján arról kellett állást foglalnia, hogy az alperes az egyes részpontszámokat jogszerűen állapította-e meg. Leszögezte, hogy e körben az alperes határozatának a pályázati felhívás 3. a) pontjára vonatkozó formai-tartalmi szempontokat nem kellett vizsgálnia, mivel az a megismételt eljárás eredményeként nem volt módosítható. Ugyanakkor a pályázati felhívás 3. b) pontja tekintetében vizsgálta a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 72. § (1) bekezdés ec) pontjának és a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 339/B. §-ának történő megfelelést. Hangsúlyozta, hogy sem az alapeljárásban, sem a megismételt eljárásban a pályázati kiírás megfelelését nem értékelhette. Kifejtette, hogy az alperes a megismételt eljárás során a Ket. alapelvi rendelkezéseit sem sértette meg, mert jogosult volt eltérni az alapeljárás pontszámaitól és részpontszámokat rendelni az adott pályázathoz. A bíróság pontról-pontra vizsgálta az indítványozó által sérelmezett pályázati szempontokat és az alperes által megállapított egyes részpontszámok indokolása körében leszögezte, hogy azok okszerűek, azokból a mérlegelési szempontok megállapíthatóak.
- [6] A jogerős ítélettel szemben az indítványozó terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. A Kúria alkotmányjogi panasszal támadott Kfv.II.38.204/2019/5. számú, 2020. június 3-án kelt döntésével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A Kúria döntése szerint az indítványozó felülvizsgálati kérelmében alaptalanul hivatkozott az alperes mérlegelési jogosultságának hiányára, ugyanis ezt a kérdést a 33/2014. (XI. 7.) AB határozat (továbbiakban: Abh.) eldöntötte. Az Abh. [47] bekezdésében azt is kiemelte, hogy a felszámolók névjegyzékéről szóló 114/2006. (V. 12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Fnj. rendelet) 3. § (6) bekezdés d) pont *da)–di*) alpontjai, valamint a 3. § (8) és (8a) bekezdései határozzák meg a pályázati követelményeket, részletezik, hogy a pályázatok elbírálásánál milyen feltételeket kell vizsgálni. Az Fnj. rendeletben meghatározott feltételek garanciát jelentenek a pályázók számára. Az Abh. nyomán megállapítható, hogy az alperes az értékelő bizottság által elé tárt pontokhoz nincs kötve, attól eltérő döntésre is juthat, azonban a döntését minden esetben indokolni köte-

les. Az indítványozó érvelésével szemben az elsőfokú bíróság az egyes pontokban megjelölt kritériumok pontszámait és a vitatott tételeket részletesen megindokolta.

- [7] 3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján benyújtott panaszában az indítványozó az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésére, XXIV. cikk (1) bekezdésére, és a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésére hivatkozva állította a támadott ítélet alaptörvény-ellenességét.
- [8] Az indítványozó álláspontja szerint a közigazgatási hatóság és a bíróságok döntései sértik az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való jogát, mert felszámoló szervezetként korábban rendelkezett a tevékenység végzésére jogosító „engedélyes javakkal”, amely jogosultságok az alkotmányos tulajdonvédelem körébe tartoznak. A felszámolói névjegyzék megújítására szóló pályázati eljárásban az indítványozó szerint nem garantálták a tisztességes eljárást, ezért sérült a tulajdonhoz való joga, amely a jövedelemszerző tevékenységből történő kiesését eredményezte.
- [9] Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes hatósági eljáráshoz való jog megsértését alátámasztó indítványelemek két csoportba sorolhatóak: a) egyrészt magához a pályázati felhíváshoz kapcsolódóak, mert a felszámolói névjegyzék megújításáról szóló első pályázati felhívást visszavonták, az új pályázati felhívás nem határozott meg fix pontrendszert, túl nagy jelentőséget tulajdonított a szubjektív szempontoknak, s így az értékelés teljesen ellenőrizhetetlen, a bíráló bizottság és a közigazgatási hatóság közötti feladatmegosztás rendezetlen, ez eleve veszélyeztette a pártatlan eljárás lehetőségét; b) másrészt az indítványozó szerint az alperesi határozatnak nincs valódi indokolása, ezáltal az indokolt döntéshez való joga sérült.
- [10] Az indítvány szerint a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét az okozza, hogy a Kúria döntéséből sem állapíthatók meg a szubjektív pontszámok mérlegelésében szerepet játszó szempontok, ezáltal nem határozható meg, hogy mi volt az a mérce, amihez képest „ez az eredmény” jött ki, vagyis nem ellenőrizhető, hogy az alperes döntése megfelel-e a Ket. 72. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt követelménynek. Hiányzik ugyanazon szubjektív pontok közös mércéje, illetve nem állapítható meg, volt-e ilyen közös értékelési pont. A bíróság döntése sem tartalmaz érdemi indokolást, az indítványozó nem kapott választ a felvetéseire.
- [11] Az Alaptörvény a XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jog sérelmét abban látja az indítványozó, hogy a jogorvoslat kiüresedett, formális volt, így eleve nem is vezethetett eredményre. A keretszám feltöltésével az új névjegyzék már azt megelőzően kialakult, hogy a jogorvoslatok elbírálására sor került volna, a pályázaton nem nyert jogalanyok törlése a bírósági felülvizsgálat lezárta előtt megtörtént.
- [12] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(2) bekezdései alapján mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek megfelel-e.
- [13] Az indítványozó a Kúria Kfv.II.38.204/2019/5. számú ítélete ellen az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint megállapított határidőn belül nyújtotta be. A bírói döntés alapjául szolgáló eljárásban felperes volt, így érintettsége megállapítható, úgyszintén az is, hogy jogorvoslati lehetőségét kimerítette. Megjelölte az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezéseit, az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó törvényi rendelkezéseket, a sérelmezett bírói döntést, továbbá kifejezett és indokolt kérelmet terjesztett elő annak megsemmisítésére. Az indítvány ekképpen megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti határozottság követelményének.
- [14] A panasz az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének sérelmére alapított azon része, mely az első pályázat visszavonásával, a pályázatban megfogalmazott feltételrendszerrel, a döntéshozatal módjával, magával a pályázat kiírásával kapcsolatos {Indokolás [9] a) pont}, nem volt az alapeljárás tárgya. Ebből következően ezen indítványelem nem képezheti a jelen eljárás tárgyát sem.
- [15] 5. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását.
- [16] 5.1. Az Alkotmánybíróság felfogása szerint a tulajdon alkotmányjogi oltalma az értékgarancia és a közérdekű korlátozás ismérvei mentén elsősorban az állam közhatalmi beavatkozásaival szemben nyújt védelmet. A tulajdonhoz való alapjog a már megszerzett tulajdont, illetve kivételes esetekben a tulajdoni várományokat védi. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság következetes álláspontja szerint önmagában a gazdasági vagy rend-

szeres jövedelemszerző tevékenység, a vállalkozási tevékenység jövőbeni nyereségének reménye nem tekinthető az alkotmányos tulajdonjog által elismert és védett tulajdoni várománynak, vagyis nem áll az Alaptörvény XIII. cikkének oltalma alatt {3024/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [43]–[44]}. Önmagában a hosszabb vagy határozatlan időre szóló működési engedély alapján végzett gazdasági tevékenység és az abból származó rendszeres jövedelem nem jelenti egyúttal, hogy az adott gazdasági tevékenység megszerzett tulajdonnak vagy alkotmányosan védett tulajdoni várománynak tekinthető {3194/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [20] és [24]}.

- [17] Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy a felszámolói jogállás meghatározott időre illeti meg a felszámoló szervezetet, hétévenként új névjegyzék felállításra kell pályázatot kiírni [Fnj. rendelet 3. § (1) bekezdés]. A felhívott alkotmánybírósági gyakorlat értelmében tehát önmagában a hétévente megszűnő és csak eredményes pályázattal megújítható felszámolói státusz, illetőleg az ebből eredő, időben behatárolt jogállásból származó rendszeres jövedelem és nyereség, nem jelenti egyúttal, hogy ezen tevékenység megszerzett tulajdonként vagy tulajdoni jogból fakadó várományként lenne értékelhető.
- [18] 5.2. Az indokolás hiányával összefüggésben, a XXIV. cikk (1) bekezdésére alapított indítványelemmel kapcsolatban az Alkotmánybíróság utal arra, hogy gyakorlata szerint a bíróság csak akkor sérti meg az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt jogosultságot, ha a közigazgatási döntés alapjog-sértő voltát a felülvizsgálati eljárásban a bíróság elmulasztotta felismerni {3093/2018. (III. 26.) AB határozat, Indokolás [43]}. Megállapítható, hogy a döntést hozó alperes határozatát részletesen megindokolta, a jogerős bírói döntés a határozatban szereplő érvekkel kimerítően foglalkozott, s ekképpen jutott az alperessel azonos következtetésre.
- [19] 5.3. Az indítványozó a tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét a mérlegelési szempontok és azok értékelésének hiányával, ezáltal a Ket. téves értelmezésével indokolta. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy „[a] jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]} Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az ítélkező bíróság jogértelmezési szabadságához tartozik, és ezért nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket, vagy a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás és az abból levont következtetés megalapozott-e. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {pl. 3052/2018. (II. 13.) AB végzés, Indokolás [11]}. Mérlegelési jogkörben hozott határozat esetén a mérlegelésben szerepet játszó szempontok és tények, valamint ezek alapjául elfogadott bizonyítékok kétségtelenül a megállapított tényállás részét képezik, ezért az Alkotmánybíróság értékelése szerint az indítvány a Kúria döntésének felülbírálatára irányult, s lényegében olyan, a bíróság jogértelmezési szabadságához tartozó kérdéseket vitat, melyek vizsgálatára az Alkotmánybíróság nem rendelkezik hatáskörrel {3236/2017. (X. 3.) AB végzés, Indokolás [19]}.
- [20] A tisztességes eljáráshoz való jog sérelmével összefüggésben az indítványozó a jogerős bírói döntés érdemi indokolásának hiányára is hivatkozott. A tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást fogalmazza meg, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint az indokolási kötelezettség azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolásának az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie és nem minden egyes részletre {3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [31]}.
- [21] Az Alkotmánybíróság az indokolt bírói döntéshez fűződő joghoz kapcsolódó gyakorlatát a konkrét ügyre vonatkoztatva a következőket állapította meg. A jogerős döntés álláspontját részletesen indokolva számot adott az indítványozó által vitatott körben a mérlegelési szempontokról és azok értékeléséről. A Kúria a felülvizsgálati kérelem kereteihez kötve kellő részletezettséggel értékelte az ott felhozott szempontokat, s ezek alapján jutott arra a következtetésre, hogy a jogerős döntést hatályában fenntartja.

- [22] 5.4. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével összefüggő indítványelemmel, az „üres, formailag sem teljesülő” jogorvoslat kifogásával összefüggésben emlékeztet az Alkotmánybíróság arra, hogy következetes gyakorlata alapján az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint „[a] jogorvoslathoz való jog olyan alkotmányos alapjog, amely tárgyát tekintve a bírói, illetőleg a hatósági (más közigazgatási) döntésekre terjed ki, tartalmát tekintve pedig azt kívánja meg, hogy valamennyi, az érintett jogát vagy jogos érdekét (helyzetét) érdemben befolyásoló érdemi határozat felülvizsgálata érdekében legyen lehetőség más szervhez, vagy azonos szerv magasabb fórumához fordulni” {3064/2014. (III. 26.) AB határozat, Indokolás [15]}. A jogorvoslathoz való jog alapján a jogorvoslat ténylegességével összefüggő feltétlen követelmény, hogy az eljáró fórum az eljárási szabályok által meghatározott keretek között a jogorvoslati eljárást lefolytassa és a jogorvoslati kérelemben írtakat a jogszabályban foglaltak szerint érdemben megvizsgálja {17/2019. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [72]}. Az Alkotmánybíróság a konkrét esetben rámutat, hogy a jogsérelem orvosolhatósága az eljárás egészét vizsgálva biztosított volt, hiszen az indítványozó mind az előzményi eljárásban, mind az alkotmányjogi panasszal érintett eljárásban a jogerős határozatok ellen keresettel, bírói úton igénybe vehető jogorvoslattal élhetett. Az indítványozó nem volt elzárva attól sem, hogy a jogerős döntés ellen rendkívüli perorvoslattal, felülvizsgálattal éljen. Mindezt bizonyítja, hogy az indítványozó az eljárás során élt is a jogorvoslati lehetőségeivel.
- [23] 6. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány nem tartalmaz olyan indokot, ami alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetne fel, vagy a bírói döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét támasztaná alá, ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére, azt visszautasította.

Budapest, 2021. február 16.

*Dr. Juhász Imre s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Juhász Imre s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró  
az aláírásban akadályozott  
*dr. Czine Ágnes*  
alkotmánybíró helyett

*Dr. Juhász Imre s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró  
az aláírásban akadályozott  
*dr. Horváth Attila*  
alkotmánybíró helyett

*Dr. Juhász Imre s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró  
az aláírásban akadályozott  
*dr. Juhász Miklós*  
előadó alkotmánybíró helyett

*Dr. Juhász Imre s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró  
az aláírásban akadályozott  
*dr. Sulyok Tamás*  
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1591/2020.

